

AYT

YENİ

G
İ
S

GELİŞİM İZLEME

Türk Dili ve Edebiyatı

YAPRAK TEST

ÇEK KOPAR
48 TEST

✓ Yeni Nesil Sorularla

✓ Konu Kazanım Odaklı

✓ Akıllı Tahta Uyumlu

1985'ten beri...

ÖZDEBİR
YAYINLARI

AYT

EDEBİYAT

Test 1 Test

4. Açılan bir gülsün sen yaprak yaprak
Ben aşkımla bahar getirdim sana
Tozlu yollarından geçtiğim uzak
İklimden şarkılar getirdim sana

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bütün dizeler aynı durak düzenine sahiptir.
B) Ritim unsurları önemsenmiştir.
C) Epik şiire özgü nitelikler taşır.
D) Söz sanatlarına yer verilmiştir.
E) Sözcüklerin çağrışım gücünden yararlanılmıştır.

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde zengin uyak vardır?

- A) Çekicimle çalışmak sanatını buldum ben
Memleketin namuslu demircisi oldum ben
B) Kör olsun gurbetin kahrı bitmedi
Gidemem vatana çilem yetmedi
C) Dalga dalga hücum edip pişmanlıklar
Unutuşun o tunç kapısını zorlar
D) Hasretli dideme nem mi gönderir
Hicran mı gönderir gam mı gönderir
E) Git evladım yıllarca ben oğulsuz kalayım
Şu yaralı bağrıma kara taşlar çalayım

6. Gözlerin kararan yollarda üzgün
Ve bir zambak kadar beyazdı yüzün
Süzülüp akasya dallarından gün
Erir damla damla ayaklarında

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Uyak düzeni aaab'dir.
B) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.
C) Redife yer verilmemiştir.
D) Sosyal sorunlara değinilmiştir.
E) İmgeye dayalı söyleyişler vardır.

Düzyazı Türleri - I

1. Köyde olsun şehirde olsun ilkokulda çocuğa okuma öğretilir, okumanın önemi anlatılır, sonra da o çocuk kitap alsın, okumasını kendi kendine ilet-sin istenir. Dile kolay bunu söylemek. Ne alsın, ne okusun? Sanki bol bol ve ucuz ucuz kitaplar var ortada. Hem bazı ülkelerde olduğu gibi bir gelenek değil bizde okumak. Çocuk babasının, amcasının okuduğunu görmemiş ki kendisi de özenip okusun. Kitap okuyarak insanın kafasını, iç âlemini zenginleştirdiğini görmemiş. İlkokul bitiyor, sonra bırakıyor her şeyi, üç beş yıl geçmeden belki harfleri birbirinden seçemez oluyor.

Bu parça aşağıdaki edebî türlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Söylev B) Makale C) Günlük
D) Deneme E) Biyografi

2. **Aşağıdakilerden hangisi dramın özellikleri arasında gösterilemez?**

- A) Kahramanlar hem soylu hem sıradan insanlar arasından seçilir.
B) Günlük hayattan ya da tarihin herhangi bir döneminden alınan konular işlenir.
C) Şiir veya düzyazı biçiminde ya da karışık bir biçimde yazılır.
D) Hem acıklı hem de komik olaylar aynı oyun içinde işlenebilir.
E) Üç birlik kuralına uyulmak zorundadır.

3. **Panelle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Bir başkan gözetiminde yapılır.
B) Bittiğinde dinleyiciler konuşmacılara soru sorabilir.
C) Konuşmacıları değerlendirecek bir jüri bulunur.
D) Konuşmacı sayısı üç ile altı arasında değişebilir.
E) Amaç bir sonuca varmak değil, konuyla ilgili farklı düşünceleri ortaya koymaktır.

4. • Anlatımda kesin yargılar yoktur, benmerkezdendir.
• Yazarın herhangi bir konudaki duygu ve düşüncelerini kanıtlamaya gitmeden, rahat bir söyleyiş içinde dile getirdiği yazılardır.
• Her konuda yazılabilir ancak daha çok tercih edilen, her devrin, her ulusun insanını ilgilendiren, kalıcı, evrensel konulardır.

Bu özellikler, aşağıdaki yazınsal türlerden hangisine aittir?

- A) Makale B) Hatıra C) Deneme
D) Biyografi E) Gezi yazısı

5. I. Makale I. kişili anlatım
II. Haber yazısı Ters piramit
III. Fıkra Güncellik
IV. Eleştiri Yorum ve değerlendirme
V. Deneme Öznellik

Yukarıda numaralanmış yazınsal türlerden hangisi, karşısında verilen özelliklerle ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. 1907'de Galatasaraydan mezun olan Ahmet Haşim, yarışma sınavını kazanarak Reji İdaresine memur oldu. Bir yandan Hukuk Mektebine devam et-tiyse de burayı bitiremedi. Reji İdaresindeki vazife-sinden ayrılarak bir ara İzmir Sultanisine Fransızca öğretmenini tayin edilmişse de iki yıl sonra İstanbul'a döndü, daha sonra da Maliye Nezaretinde müter-cim oldu. Edebî şöhreti yavaş yavaş öne çıkmaya başladı ve o sıralarda kurulmuş olan Fecriati topluluğuna katıldı. Birinci Dünya Savaşı'nda yedek subay olarak orduda görev aldı, 1919'da İaşe Mü-fettişliği ile Anadolu'da dolaştı.

Bu parça aşağıdaki edebî türlerden hangisine örnek olabilir?

- A) Biyografi B) Makale C) Eleştiri
D) Deneme E) Anı

7. Osmanlı kent yönetiminin yerleşmiş yapısına ilk müdahale, merkeziyetçi yönetimi yeniden canlandırmak isteyen II. Mahmut tarafından 1826 yılında Yeniçeri Ocağının kaldırılmasıyla yapılmıştır. Yeniçeri Ocağının kaldırılmasıyla kadı, kent dahilinde yürüttüğü denetim görevini yerine getirecek icra kuvvetinden mahrum kalmış; aynı süreç içinde yetkileri daha çok, hukuki alanla sınırlı hâle gelmiştir. 1864 yılında Nizamiye Mahkemelerinin kurulması ise kadıların yargı yetkisini daraltarak onları yalnızca aile ve miras hukuku ile ilgili davalara bakan hâkimler durumuna getirmiştir. Diğer taraftan, kent sel hizmetleri sunan en önemli kurumlardan biri olan vakıfların yerine getirdiği işlevlerde, devletin merkezileşme çabalarının arttığı bu dönemde gerileme olmuştur.

Bu parçada aşağıdaki edebî türlerden hangisine ait özellikler ağır basmaktadır?

- A) Sohbet B) Makale C) Anı
D) Gezi yazısı E) Haber yazısı

8.	I. Grup	II. Grup
I.	Biyografi	Kişisel hayatı konu alan metin
II.	Mesnevi	Gazete çevresinde gelişen metin
III.	Dram	Öğretici metin
IV.	Makale	Anlatmaya bağlı metin
V.	Panel	Göstermeye bağlı metin

Yukarıda I. grupta verilenlerden hangisi, II. grupta verilenlerden biriyle ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Trajedide kusursuz bir üslup vardır, kaba sayılan sözlere yer verilmez.
B) Komedi konu günlük hayattan, sosyal olaylardan seçilir.
C) Trajedi ve komedi üç birlik kuralına uyma zorunluluğu vardır.
D) Eski Yunan edebiyatında klasik trajedinin en önemli yazarları, Aristophanes ve Moliere'dir.
E) Victor Hugo dram türünün özelliklerini ortaya koymuştur.

10. Herhangi bir yerin ya da kurumun gezilerek orada görülenlerin kişisel yorumlar ve fotoğraflarla desteklenerek kaleme alındığı yapıtlara ---- adı verilir. Bu tür yazılarda bilgiyi, haberi, gerçeği, açık yalın, çarpıcı bir dille okura iletme amaçlanır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) anı B) hikâye C) mektup
D) gezi yazısı E) röportaj

11. Hikâye (öykü) gerçek ya da gerçekleşmesi mümkün olay ve durumları yer, zaman ve kişiye bağlı olarak yüzeysel anlatan dar kapsamlı ve kısa yazılardan oluşan eserlerdir. Sınırlı bir kahraman kadrosu olan bu eserlerde, kişiler çoğu kez hayatlarının belli bir anı içinde anlatılır. Kişiler tek yönlüdür. Bu eserlerde; serim, düğüm, çözüm ve kıssadan hisse bölümleri bulunur.

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Sözlü anlatım türleriyle ilgili aşağıdaki açıklamaların hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Bilginin görsellikle harmanlandığı "sunum"larda konuşmacı, vurgu ve tonlamalarla jest ve mimiklerini yerinde kullanmalıdır.
B) Toplum önünde belirli bir konuda yapılan etkili ve inandırıcı konuşmalara "söylev" (nutuk); konuşmayı yapan kişiye de söylevci (hatip) denir.
C) Dinleyicileri bilgilendirme amacı taşıyan "konferans"larda birden fazla konuşmacı vardır.
D) "Açık oturum"da başkan, konuşmaları özetler, birbiriyle ilişkilendirir, konunun açılımını ve yönlendirilmesini sağlar.
E) "Sempozyum", konularında uzman kişilerin sorunları tartışmak, açıklamak ve bir sonuca ulaşmak için yaptıkları bilimsel toplantılardır.

Düzyazı Türleri - II

1. Aşağıdakilerden hangisinin bir masalın döşeme bölümünden alındığı söylenebilir?

- A) Bir varmış bir yokmuş, evvel zaman içinde kalbur saman içinde...
- B) Gökten üç elma düşmüş biri bu masalı dinleyenlerin başına...
- C) Çok çok eski zamanlarda uzak memleketterin birinde tek gözlü bir dev yaşarmış...
- D) Yaşlı cadı sihirli değneğini kaptığı gibi gözden kaybolmuş...
- E) Padişah'ın ordusu tepelerin üstünden sel gibi akmaya başlamış...

2. Karakter ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzerlerine başka eserlerde rastlanmaz.
- B) İç dünyası sığ kişilerdir.
- C) Birçok özelliğe sahiptir.
- D) Dramatik aksiyonun en önemli ögesidir.
- E) Bulunduğu topluluğu temsil etmez.

3. Destanlar, bir ulusu yakından ilgilendiren savaş, göç, kıtlık gibi tarih ve toplum olaylarının çerçevesi içinde yiğitlik ve olağanüstülük üzerine kurulmuş

metinlerdir. Bu metinlerde öyküleyici anlatımdan

yararlanılır, olağanüstülükler yer verilir ve toplu-

mun geneline seslenilir. Oldukça hacimli ve uzun

olan bu eserlerin geniş bir oluşum süreci vardır ve

bunlar genellikle düzyazı olarak kaleme alınır.

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Türk edebiyatında eleştirel içerikli ilk yazı Namık Kemal'in kaleme aldığı ---- adlı makaledir. Sanatçı bu yazısında divan edebiyatını eleştirmiş, yeni bir dil ve edebiyat anlayışının gerekliliğini savunmuştur. Yazınımızda eleştiri türündeki ilk eser ise yine aynı sanatçı tarafından ortaya konan ----. Sanatçı bu eserinde Ziya Paşa'nın bir şiir antolojisini eleştirmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Şiir ve İnşa - Harabat'tır
- B) Edebiyat ve Hukuk - Takrizat'tır
- C) Lisan-ı Osmanî'nin Edebiyatı Hakkında Bazı Mülahazatı Şamildir - Tahrib-i Harabat'tır
- D) Evrak-ı Eyyam - Renan Müdafaanamesi'dir
- E) Edebiyatımızın Bugünkü Mesaleleri - Nesri Harp'tir

5. Postmodern roman ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kapalı, sembolik bir anlatımı vardır.
- B) Sanat, bir tür oyun olarak görülür.
- C) Farklı anlatım tekniklerine yer verilebilir.
- D) Topluma ait değerleri yansıtmaya amacı güdülür.
- E) Olaylar tek bir bakış açısından verilmez.

6. Yazarın herhangi bir düşüncüyü, konuyu karşısında biri varmış gibi günlük, sıradan ve rahat bir dille anlattığı düşünce yazıdır. Yazarın, düşüncelerini kanıtlama gibi bir amacı yoktur. Sıcak bir üslup ve samimi bir söyleyişle oluşturulan bu yazılarda yazar, ele aldığı konuda fazla derinleşmez. Edebiyatımızda, Ahmet Rasim, Nurullah Ataç, Şevket Rado bu türde eserler vermişlerdir.

Bu parçada sözü edilen yazınsal tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haber yazısı B) Makale C) Mülakat
- D) Röportaj E) Söyleşi (Sohbet)

7. (I) Fabl, kahramanları genellikle hayvanlardan veya insan dışındaki varlıklardan seçilen, ders verme amacı taşıyan, çoğunlukla manzum olan bir yazınsal türdür. (II) Bu türde insanların başından geçen olaylar hayvanlar aracılığıyla alegorik bir anlatımla ortaya konur. (III) Ders verme amacı güdüldüğü için sade bir dil kullanılan fabllarda zaman zaman kalıplaşmış ifadeler yer verilir. (IV) Daha çok millî nitelikler taşıyan fabllarda evrensel tema ve kavramlar az da olsa yer alır. (V) Fabllar, serim, düğüm, çözüm ve öğüt bölümlerinden oluşur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Hayatın içinden güncel, sosyal, siyasal ve kültürel olayların sanatçının penceresinden görüldüğü şekliyle yazılmasıyla oluşan ve kanıtlama zorunluluğu olmayan, gününbirlik, kısa, nükteli yazılardır. Bu yazılarda konu derinlemesine ele alınmaz, konunun can alıcı noktasına dikkat çekilir. Amaç ele alınan konu hakkında derinlikli ve kanıtlara dayalı bilgi vermek değil; okuru, o konu hakkında düşündürmektir.

Bu parçada sözü edilen yazınsal tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fıkra B) Makale C) Eleştiri
D) Hatıra E) Röportaj

9. 1951’de evlendim. Işık, Sönmez, Tonguç adında üç çocuğumuz var. Sanata, köyümde ilkokul öğrencisiyken hece ölçüsüyle şiirler yazarak başladım. 15-16 yaşımdan beri hayata hep yazma açısından bakıyorum. İlk şiirim 1946’da Eskişehir’de bir dergide çıkan “Fesleğen Koklama” idi. Ama ilk şiirim bu değildir. İlk şiirim, ölen buzağımız yerine aldığımız bir tosun üzerineydi sanırım. Türkçe öğretmenimiz enstitü kitaplığında görevlendirdi beni. Orhan Veli ve arkadaşlarının çıkışını dergi ve gazete birikintilerinden orada izledim.

Bu parça aşağıdaki yazınsal türlerden hangisine örnek olabilir?

- A) Biyografi B) Fıkra C) Sohbet
D) Otobiyografi E) Makale

10. *Don Kişot* adlı ölümsüz roman her şeyden önce büyük bir karikatürdür ama öz hatlarına indirgenmiş, gözsüz, kulaksız, elbisesiz bir karikatür değil. Don Kişot’u atından, uşağından, zırhından, miğferinden hatta şato ve değirmenlerden ayıramazsınız. Onu *Cimri*’deki Harpagon gibi bir tip olarak düşünemezsiniz. Canlı bir karikatür Don Kişot. Bu romanı klasik yapan yalnız ruhsal içeriği değil. Kitabın gerçek serüveni idealle gerçeğin amansız savaşındır.

Bu parça aşağıdaki yazınsal türlerden hangisine örnek olabilir?

- A) Eleştiri B) Anı C) Roman
D) Deneme E) Makale

11. I. Düşünsel bir plan gözetilerek yazılır.
II. İçten, sade, duru bir anlatım vardır.
III. Düşünceleri kanıtlama amacı yoktur.
IV. Yazarın kendisiyle konuşması biçiminde yazılır.

Yukarıda verilenlerin hangileri “sohbet” ve “deneme”nin ortak bir özelliği değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) Yalnız III E) Yalnız IV

12. I. Metinde kullanılan kiplerden anlaşılan, anlatıcının olayı aktardığı zamandır. (Anlatma zamanı)
II. Anlatıcının tamamen tarafsız olduğu, olayları sadece gözlemleyerek doğrudan okura aktardığı yöntemidir. (III. kişili anlatım)
III. Edebî metinlerde gerilimi sağlayan, olayların dayandığı asıl unsurdur. (İroni)
IV. Kişilerin iç dünyalarının, iç yaşantılarının, hâkim anlatıcı ve bakış açısıyla anlatıldığı psikolojik tahlil tekniğidir. (İç çözümleme)
V. Yazarın çeşitli yazınsal alanlardan, hazır ifade kalıplarından yararlanması, bu kalıpları kendi romanının anlatım dokusuna özenle yerleştirmesidir. (Pastiş)

Yukarıda numaralanmış açıklamaların hangileri ayraç içindeki kavramla ilişkilendirilemez?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) III ve V

Düzyazı Türleri - III

1. XIV. yy.da Boccaccio'nun yazdığı Decameron adlı eser, dünyada hikâye türünün ilk örneği sayılır. Merkezinde serim, düğüm ve çözüm planına uyulan bir olayın olduğu klasik tarz hikâyenin dünya edebiyatındaki öncüsü Guy de Maupassant, Türk edebiyatındaki öncüsü Ömer Seyfettin'dir. Olaydan çok, yaşamdaki kimi durumların ele alındığı, okurun hayal gücüne dayanan durum hikayelerinin dünya edebiyatındaki öncüsü Anton Çehov, Türk edebiyatındaki öncüleri ise Memduh Şevket Esen-
dal ve Refik Halit Karay'dır.

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Gece boyunca bir su aktı durdu düşünde. Bir iki kere yataktan kalktı, muslukları sıkıştırdı ama ondan değildi. Su, boyuna aktı. Odanın tavanı alçalmadı; duvarlar iki yandan bastırmadı; yatak, altından kaymadı, biri kırmızı bir havlu takmadı ağzına. Tersine, soluk aldı rahatça. Nicedir alıştığı, o yüzden de bir an önce gelip gitmesini beklemediği karabasanlardan nasıl uzak bir geceydi! Sabah kalktığı anda camdan bakmak istemedi canı. Gecenin büyüğü hemen bozulacaktı.

Bu parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Anlatıcı, kahramanın dünyasına her yönüyle hâkim olduğundan tanrısal bakış açısı vardır.
B) Çatışma ve çatışmadan kaynaklanan düğüm açık bir anlatımla ortaya konmuştur.
C) İç konuşma tekniğinden yararlanılmıştır.
D) Leitmotiv vardır.
E) Üst kurmaca örneğidir.

3. Eski zamanlardan bu yana söylenegelen, olağanüstü kişi ve olaylardan söz eden ve konuşma diliyle oluşturulan hayalî öyküler olan efsaneler, sözlü gelenek içinde nesilden nesile aktarılmıştır. Bu anlatılar genellikle şekil değiştirme (taş kesilme, başka bir canlıya dönüşme) motifi etrafında şekillenir. Kutsal öğeler içermeyen bu ürünler kısa ve yalın halk söylenceleridir. Belli bir kişi hakkında anlatılanlarına ise menkıbe adı verilir.

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Kahramanların çoğunluğunu insanlar oluşturur.
II. Daima iyiler kazanır, kötüler kaybeder.
III. Dilek bölümü vardır.
IV. Ağırlıklı olarak şiir biçiminde yazılır.
V. Yer ve zaman belirsizdir.

Yukarıda verilenlerin hangileri masal ve fabllarda ortaktır?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) Yalnız V

5. **Aşağıdakilerden hangisi masalın bölümlerinden biri değildir?**

- A) Döşeme B) Nasihat C) Çözüm
D) Dilek E) Serim

6. **Aşağıdakilerden hangisi roman türünün edebiyatımızdaki ilk yerli örneğidir?**

- A) Araba Sevdası B) İntibah
C) Telemak D) Karabibik
E) Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat

7. Aşağıdakilerden hangisi hikâye (öykü) türünün edebiyatımızdaki ilk örneğidir?

- A) Letaif-i Rivayat B) Muhsin Bey
C) Rumuzu'l Edep D) Küçük Şeyler
E) Abdullah Efendi'nin Rüyaları

8. Aşağıdakilerden hangisi nitelikli bir haber yazısındaki 5N1K sorularından biri değildir?

- A) Kim? B) Nerede? C) Ne zaman?
D) Nasıl? E) Neyle?

9. Aşağıdaki açıklamaların hangisi ayraç içindeki kavramla ilişkilendirilemez?

- A) Herhangi bir alanda başarılı olmuş, tanınmış kişilerin hayatını, düşüncelerini ve eserlerini anlatan yazılardır. (Biyografi)
B) Olayların, üzerinden belli bir süre geçtikten sonra olayları yaşayan ya da onun bir yakını tarafından yazılmasıyla oluşan yapıtlardır. (Anı)
C) Yazı, yorum, resim, video ve diğer içeriklerin diğer insanlarla paylaşıldığı internet tabanlı kişisel sayfalardır. (Blog)
D) Tanınmış kişilerle yaşamları, çalışmaları, yapıtlarıyla ilgili ya da istenilen herhangi bir konuda, sorulu cevaplı olarak yapılan karşılıklı konuşmaların yazıya geçirilmesiyle oluşturulan yazılardır. (Münazara)
E) Yaşanan olayların ve bu olayların kişide bıraktığı izlenimlerin, tarih atılarak günü gününe yazılmasıyla oluşan yapıtlardır. (Günlük)

10. Bir yazarın, yurt içinde veya yurt dışında gezip gördüğü yerlerin ilgi çekici özelliklerini anlattığı yazılara gezi yazısı denir.

Aşağıdakilerden hangisi bu türün edebiyatımızdaki örneklerinden değildir?

- A) Mir'atü'l Memalik B) Seyahatname
C) Kitab-ı Bahriye D) Siretü'n-Nebi
E) Tuhfetü'l-Harameyn

11. Aşağıdakilerin hangisinde doğal destanlara yer verilmiştir?

- A) İlyada - Attilâ - Şu
B) Kalevala - Bozkurt - Kaybolmuş Cennet
C) Şehname - Türeyiş - Kurtarılmış Kudüs
D) Gılgamış - Göç - İlahi Komediya
E) Beowulf - Ergenekon - Çılgın Orlando

12. Genç adam bir vurgunu yaşıyordu. Bir kara sevdayı. İnzibat denize bakıyordu. Arada bir eczanenin çingırağı çalıyordu. Berberin koltuğunda hâlâ aynı adam oturuyordu. (Berber kendi kendini sonsuza dek tıraş ediyordu ya da bunun böyle olması gerekiyordu.) İçindeki o sıızlı boşluğun taşıdığını duyumsuyordu genç adam. O boşluk kendi kendini yok ederek doluyordu. Genç adam mazisini, mazisi de genç adamı arıyordu şimdi. Yıllardır bu anı beklemişti. Sevdâ, bir cinnet gibi çıkagelmişti. Bu gelini deli gibi seviyordu. Bu düşün deli gibi seviyordu. Bütün yaşadıkları bugüne hazırlıktı sanki.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi vardır?

- A) Diyalog B) Parodi C) I. kişili anlatım
D) Geriye dönüş E) Bilinç akışı

13. Masalla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olağanüstü konu ve kahramanlara yer verilir.
B) Yer ve zaman belirsizdir.
C) Eğitici amaçlar güdülür.
D) Her zaman mutlu sonla bitmeyebilir.
E) Anonim nitelikler taşır.

14. 750 sözcükten az olan, kimi zaman tek cümleden oluşabilen küçürek hikâyede kurgu, şiirde olduğu gibi yoğun ve imgesel anlatımdan yararlanılarak oluşturulur.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi yukarıda özellikleri verilen hikâye türünde eser vermemiştir?

- A) Ferit Edgü B) Sevim Burak C) Sait Faik
D) Necati Tosuner E) Tezer Özlü

Şiir Bilgisi - I

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yarım uyak kullanılmamıştır?

- A) Ay dolanır yıllar geçer
Dünya bir han konan göçer
- B) Bir kasırga altüst etti dünyayı bütün
Kanlı, viran mabedinde tarihin bugün
- C) Arı vardır uçup gezer
Teni tenden seçip gezer
- D) Sevgilim baksana bir yanda gülen
Bir yanda gözünün yaşını silen
- E) Çiçekler açmış pembe, beyaz, kırmızı, sarı
Aylardan nisandayız günlerden salı

2. Şiirin en önemli unsurlarından biri de söz sanatları ve imgelerdir. Edebî sanatlar ve imgeler, dizele-
re çağrışım zenginliği ve çok boyutluluk katar.

**Buna göre aşağıdakilerden hangisinin, çağrışım
yönünden zengin olduğu söylenemez?**

- A) Bende bana meçhul akşamlar yoklar
Gülen ve gömülen gölge ufuklar
- B) Hülyâm o kıvılcım ve kül yağmuru
Çırpınır bu beyaz mahşere doğru
- C) Yüzler ki bir uzak müjdeye benzer
Alevden sütunlar, altın, mücevher
- D) Her çılgılık önümde tutuştu, yandı
Tahtayı kurt oydu, taş yosunlandı
- E) Evet çok bekledim çok mevsimler geçti
Boş sokakları seyrettim evimin penceresinde

3. Bir nazar kıldım ol şuha
Saçı sümbül yüzü maha
Gönül Yusuf gibi şaha
Düşüp zindana yaslanmış

Bu dizelerle ilgili hangisi yanlıştır?

- A) Duraklarda belli bir düzene uyulmuştur.
- B) Düz kafiye düzeninde yazılmıştır.
- C) Ulamaya yer verilmiştir.
- D) Telmih sanatına başvurulmuştur.
- E) 8'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.

4. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tam uyak yoktur?

- A) Biz daha dün öyle bedbaht olanlarız
Öyle göğsü hicran ile dolanlarız
- B) Gurbet ademden kara, hasret ölümden acı
Ne zaman tükenecek bu yollar, arabacı
- C) Bu şehsuvar, küheylana daha binerken
Yelesinden bir tutar ki azgın at hemen
- D) Fakat bil ki iradende sarsıntı varsa
Gönlünü bir an için korku sararsa
- E) Evimden uzakta, annemden uzak
Bir vefa ararım kalbe dolacak

5. Kökü bende bir sarmaşık
Olmuş dünya sezmekteyim
Mavi, masmavi bir ışık
Ortasında yüzmekteyim

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Uyak düzeni abab şeklindedir.
- B) Yarım uyak kullanılmıştır.
- C) 8'li hece ölçüsü ile yazılmıştır.
- D) Didaktik bir amaç gözetilmiştir.
- E) Ulama ve redif vardır.

6. Dere kenarında taşlar
Hep yosun tutmaya başlar
Yuva için tüner kuşlar
Dala bahar gelsin de bak

Bayramlığın giyer dağlar
Her örnekten başın bağlar
Türkü söyleyerek çağlar
Sele bahar gelsin de bak

Bu dizeler aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Lirik
- B) Epik
- C) Didaktik
- D) Satirik
- E) Pastoral

7. Aşağıdaki dizelerin hangisinde zengin uyak yoktur?

- A) Felaketler pençemizde oyuncak oldu
Yangınlarla bütün vatan al sancak oldu
- B) O karanlık günlerinde, gönlümüz kara
Bağrımızda sefillerin açtığı yara
- C) Köşede altın oymalı Edirne kavukluğu
Yıldız serpintili mavi bir buğu
- D) Nazarların dalıyormuş, yıllardan beri
Bir seyyahın bekleniyor gibi haberi
- E) İşittim ki benim için ağlıyormuşsun
Geçenlerde bir yolcudan beni sormuşsun

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ayraç içinde verilen ahenk unsuru yoktur?

- A) Canı için kim ki cananın sever canın sever
Canı kim cananı için sevse cananın sever
(Yineleme)
- B) Kınalı kuzum benim kırdı seken keklüğüm
Bitir şu karakışı kime kâr ki ayrılık
(Aliterasyon)
- C) Uzaklaşır usul usul bir vapur limandan
Uğuldar ufuklarda ses duman duman olur
(Asonans)
- D) Bulutların ardında gün yanmadan sönüyor
Höyükler bir dağ gibi uzaktan görünüyor
(Kafiye)
- E) Gün gelir de sesini bir kerecik duymak için
Vurursun başını soğuk, taş duvarlara
(İç kafiye)

9. Aldım kendimi karşıma
Sen böyle miydin dedim
Bir yağmur yağmayagörsün
Yerinde durabilir miydin

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 4+4 duraklı hece vezniyle yazılmıştır.
- B) Tecahülûarif sanatı vardır.
- C) Redif kullanılmamıştır.
- D) Ulama yoktur.
- E) Söyleyici, geçmişe duyulan özlemi dile getirmekle görevli biridir.

10. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tunç uyak vardır?

- A) Hülya gözlerime ilk ışık veren
En munis renge de biganeyim ben
- B) Bir buluttan düşen yağmur
Bir yıldızdan damlayan nur
- C) Geleceğe koşuyoruz gençlikle, şanla
Şan beraber koşar Hakk'a doğru koşanla
- D) Naz eden sihirbaz ahengi vardır
Ah, orda akşamın bin rengi vardır
- E) Artık ela gözlerinin altı çürümüş
Kalbin bir dal mevsimin hüznü bürümüş

11. I. Ölçüsüz ve uyaksız şiirler yazılmış, imgeli söyleyişlere yer verilmiştir.

II. Arapça ve Farsça sözcüklerle yüklü ağır bir dil kullanılmış, şiirler ağırlıklı olarak aruz ölçüsüyle yazılmıştır.

III. İslam öncesi edebiyatın devamı niteliğini taşımış, şiirler ağırlıklı olarak hece ölçüsü ve dörtlülük nazım birimiyle söylenmiştir.

Yukarıda verilen açıklamaların hangi şiir geleneğiyle ilgili olduğu aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Modern şiir - Divan şiiri - Halk şiiri
- B) Modern şiir - Halk şiiri - Divan şiiri
- C) Halk şiiri - Modern şiir - Divan şiiri
- D) Halk şiiri - Divan şiiri - Modern şiir
- E) Divan şiiri - Modern şiir - Halk şiiri

12. Dedim dilber bu ne haydır
Dedi benim kaşım yaydır
Dedim dilber yüzün aydır
Dedi on beş gecelenmiş

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nazım birimi dörtlülüdür.
- B) Nazım türü güzelleme, nazım biçimi semaidir.
- C) Anlamsal bütünlük gözetilmemiştir.
- D) Yinelemeler, ahenk unsuru olarak kullanılmıştır.
- E) Söyleşmeye bağlı anlatımdan yararlanılmıştır.

Şiir Bilgisi - II**1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde redif kullanılmamıştır?**

- A) Sevgili yurdumu andırır bana
Bakarım "İstanbul!" diye her yana
- B) Hâlâ adım düşmüyormuş dudaklarından
Metruk, ıssız bir manastır gibiymiş odan
- C) Dökülür köpüklü sular yarından
Baharlar yaratır kışın karından
- D) Nice güzellere bağlandım kaldım
Ne bir vefa gördüm ne fayda buldum
- E) Gözlerim gözünde aşkı seçmiyor
Onlardan kalbime sevda geçmiyor

2. Aruz ölçüsü dizelerdeki hecelerin uzunluk ve kısalık bakımından birbirine eşit olması esasına dayanır.

Sesli harfle biten heceler "açık hece", sessiz harfle biten heceler ise "kapalı hece" kabul edilir. Dizelerin oluşturulan sözcükleri aruz kalıplarına uydurabilmek için, kısa hecenin uzun okunmasına "vası", uzun hecenin kısa okunmasına ise "zihaf" denir.

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

**3. O kadar dolu ki toprağın şanla
Bir değil, sanki bin vatan gibisin
Yüce dağlarına çöken dumanla
Göklerde yazılı destan gibisin**

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Duraklarda belirli bir kurala uyulmamıştır.
- B) Hepsinde redif kullanılmıştır.
- C) Hiçbir dizede ulama yoktur.
- D) I. ve III. dizeler birbiriyle tam uyaklıdır.
- E) Epik şiire özgü nitelikler taşımaktadır.

- 4. Yemeden içmeden külli beriyim
Senden ayrılalı cansız diriyim
Sinem üstünde bir kuru deriyim
Benim gözüm nuru gönlüm süruru
I. 11'li hece ölçüsüyle oluşturulmuştur.
II. Tezat sanatından yararlanılmıştır.
III. Konusu ayrılık acısıdır.
IV. Nazım türü semaidir.
V. Uyak ve redif vardır.

Yukarıdaki dizelerle ilgili olarak verilen numaralanmış bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) Yalnız IV

5. Aşağıdakilerden hangisi Batı edebiyatından alınan bir nazım biçimidir?

- A) Sagu B) Sone C) Varsağı
D) Devriye E) Şathiye

6. Şiirin en önemli unsurlarından biri de söz sanatlarıdır. Edebi sanatlar, dizelere çağrışım zenginliği, çok boyutluluk ve şiirsellik katar.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki dizelerin hangisinde şiirsellik daha sınırlıdır?

- A) Gel bahar, gel bahar, yakınlarda gül
Denize renginden armağan bırak
- B) Bir kum saatinde erimiş gibi
Zaman parça, an parça parça
- C) Benim değil artık, yaşamıyor dün
Doğar mı doğmaz mı beklediğim gün
- D) Gönlüme taktım da neşeden kanat
Gözlerime doldu göklerin kat kat
- E) Savaş türküleriyle cephelere koştuk
Vatan türküsüyle neşelendik her zaman

7. Aşağıdaki dizelerin hangisinde redif birden çok sözcükten oluşmaktadır?

- A) Onlar ki zahirde viran olurlar
Aşanlar şî'rine hayran olurlar
- B) Anlattı erenler bir bahar değil
Hicranla ağaran bu saçlar değil
- C) Ey köyleri hududa bağlayan yaslı yollar
Dönmeyen yolculara ağlayan yaslı yollar
- D) Yuvamı çiçekledim, sen bir meleksin diye
Yollarını bekledim görüneceksin diye
- E) Zafer, göz yummadan koşar da gider
Susandan kaçar da çoşana gider

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ayraç içinde verilen uyak yoktur?

- A) Birinde kallavisini dinlendirmiş asırlar
Öbürünün ılık göğsünde geceler dolusu sırlar
(Tunç uyak)
- B) Gözyaşların anıyormuş eski günleri
Sanmışsın ki giden günler gelecek geri
(Zengin uyak)
- C) Yıllanmış bir çınar pusuluk yerin
Neredeyse gelecek beklediklerin
(Tam uyak)
- D) Onu sen büyüt de söğüt boyunca
Sözüne kanmadın bunu duyunca
(Yarım uyak)
- E) Kalenin ardında üç ağaç incir
Çekme zincirleri kollarım incir
(Cinaslı uyak)

9. Aşağıdaki dizelerden hangisinin ötekilerden farklı bir gelenek içinde yazıldığı düşünülebilir?

- A) Yağız atlar kışnede, meşin kırbaç şakladı
Bir dakika araba yerinde durakladı
- B) Sen petekte bir gömeç bal gibisin
Renksin yazdan kıştan, tazeliksiz bahardan
- C) Artık akşamları dinlenemem
Başım avuçlarında
- D) Günlerden bir gün İstanbul'da
Sabah oldu eşya ısıdı
- E) Ufukta görününce yağmur bulutları
Şaşırdın yapacağın telaştan

10. Aşağıdaki dizelerin hangisinde cinaslı uyak yoktur?

- A) Silindi her şey yâdımdan içimde o yâr var
Ulaştır hâl-i perişanım ey bad-ı saba yâre var
- B) Sen bahçemde açan pembe bir güldün
Yıllar geçti sevgili, ne ağladın ne güldün
- C) Aylardan temmuz, mevsimlerden yazdır
Gel ey peri bana en güzel şiirleri yazdır
- D) Sahilleri gezdim yapayalnız adım adım
Unuttum gitti vallahi, neydi sahi adım
- E) Hayret ey büt, suretin gördükte lal eyler beni
Suret-i hâlim gören, suret-i hayal eyler beni

11. Dışarda gürleyerek kükreymiş bir ordu gibi
Döverdi sahili binlerce dalgalar asabi
Yarın sen ağları gün doğmadan hazırlarsın
Sakın yedek biraz ip, mantar almadan gitme
Açınca yelkeni hiç bakma, oynasın varsın
Kayık çocuk gibidir: Oynuyor mu kaydetme
Dokunma keyfine; yalnız tetik bulun, zira
Deniz kadın gibidir: Hiç inanmak olmaz ha

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Manzum hikâye örneğidir.
- B) Değişik türde uyaklar vardır.
- C) Benzetmeden yararlanılmıştır.
- D) Didaktik nitelikler taşımaktadır.
- E) Umutsuzluk ve karamsarlık teması işlenmiştir.

12. Üç parmak noksan ölç ölçersen kile
Tatlı söz konuşma bir kimse ile
Dört kuruşa sekiz kuruş et hile
Hilekârlık hoş sanattır usanma

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Satirik nitelikler taşımaktadır.
- B) Geçmişe özlem teması işlenmiştir.
- C) Tariz sanatından yararlanılmıştır.
- D) Tunç uyak vardır.
- E) Düz uyak düzenine sahiptir.

Şiir Bilgisi - III**1. Aşağıdaki dizelerin hangisi ayraç içinde verilen şiir türüyle ilişkilendirilemez?**

- A) Bu yolda herkes bir ey delikanlı
Diriler şerefli ölüler şanlı
Yurt için döğüşen başı dumanlı
Her zaman bu şandan o şana gider
(Epik şiir)
- B) Dökülür köpüklü sular yarından
Baharlar yaratır kışın karından
İçenler sihirli pınarlarından
Şöyle bir silkinir, ceylan olurlar
(Pastoral şiir)
- C) Yanında damla damla bittiğimi duyarım
Yoklarım yerinde mi yüzüm, alnım, saçlarım
Bir göğüs geçirerek derim ki: Yine varım
Fakat bir rüya gibi şimdi kaybolacağım
(Lirik şiir)
- D) Boş arzulara yönelme
Nefessiz kalacaksın bir gün
Toprak olup gideceksin
Başkasının olacak servetin
(Didaktik şiir)
- E) Gurbet beni muttasıl çekiordu kendine
Yol, hep yol, daima yol... bitmiyor düzlük yine
Ne civarda bir köy var ne bir evin hayali
Sonun ademdir diyor insana yolun hali
(Satirik şiir)

2. I. Evler ağaçlar sular ben ve bu an
II. Sanki bulutlarla bir akıyoruz
III. Onların hevesine uyaraktan
IV. Cenup ufuklarına bakıyoruz

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. ve III. ile II. ve IV. dizelerde çapraz uyak (ka-fiye) görülmektedir.
B) II. dizede ulama vardır.
C) Duraklarda belli bir kurala uyulmamıştır.
D) Hepsinde redif kullanılmıştır.
E) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.

3. Aşağıdaki dizelerin hangisi "tema"sı yönüyle diğerlerinden farklıdır?

- A) Yaşamı sev ki dünya yüzüne gülsün
Sevincini göster ki kıskananlar üzölsün
- B) Bütün iyi kitapların sonunda
Bütün gündüzlerin bütün gecelerin sonunda
Meltemi senden esen soluğu sende olan
Yeni bir başlangıç vardır
- C) Öyle bir ilkyaz ol ki korkut yaprakları
Öyle bir son yaz ol ki tut yaprakları
Sarıp dökölürken güz rüzgârlarında
Ardında savrulsunlar, unut yaprakları
Olsunlar senden sonra da umut yaprakları
- D) Sabahleyin karayı kaldırım
Mavi koyun umudumu yitirmedim
Beni çağırın gülümserken uykunun bir yerinde
Eliniz beyazken uzatın isterim
Karayı kaldırım sevgi koyun umudumu yitirmedim
- E) Sofraya havyar da koysan kuzu kızartması da
Önce ekmeğe varır elim
Çilemin adı benim ekmek kavgası
Hiçbir şey istemedim şu dünyadan kendim için
Ne köşk ne araba ne para

4. Gülü alıyorum yüzüme sürüyorum
Her nasılsa sokağa düşmüş
Kolumu kanadımı kırıyorum
Bir kan oluyor bir kıyamet bir çalgı
Ve zurnanın ucunda yepyeni bir çingene
I. İkinci Yeni şiirinin özelliklerini taşır.
II. Eleştirel nitelikler barındırır.
III. İmgelerden yararlanılmıştır.
IV. Yalın bir dil kullanılmıştır.
V. Soyut ve kapalı bir söyleyiş vardır.

Yukarıdaki dizelerle ilgili olarak verilen numaralanmış bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) Yalnız II C) III ve IV
D) IV ve V E) Yalnız V

5. Çağrışıma açık şiirlerde duyu organlarının dıştan algıladığı bir nesnenin bilince yansıyan benzeri ortaya konur. Şair dış dünyadan aldığı zihinsel uyarımları yeni bir ifade, benzetme ya da sembolle dizelere aktarır. Bu durum imgeli söyleyişi oluşturur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin imgeli söyleyiş yönünden zengin olduğu söylenemez?

- A) Ben ölürsem akşamüstü ölürüm
Şehre simsiyah bir kar yağar
- B) Çatıların üzerinde yürürdü serçeler
Kanatlarından gün ışığı dökülürdü
- C) Yürü sokakta çocukların düşü aksın
Yürü ki saksıda çiçekler sana baksın
- D) Bu vapur kalker birazdan
Kederimi yüklenip gitmez
- E) Kırlangıçlar göçüyorlar uzak diyarlara
Sürü sürü, dizi dizi, sıra sıra

6. Yel esip umutlar savrulur gider
Sensiz bensiz kalır bağlar bahçeler

Bu dizelerde kaç yerde ulama yapılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

7. Çamlıbel'den Tokat'a doğru
Tozlu yolların aktığı ırmak
Ben seni çoktan unuttum
Sen de unuttun mu, dön geri bak
Atların kuyruğu düğümlü
Bir yandan yağmur yağar, ıslak
Bir yandan hamutlar şak şak eder
Bir yandan tekerler döner, dön geri bak

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Epik şiire özgü niteliklerin ağır bastığı
- B) Tam uyaktan yararlanıldığı
- C) Ahenk oluşturmak için yinelemelerden yararlanıldığı
- D) Serbest ölçüyle yazıldığı
- E) Gündelik dille oluşturulduğu

8. Bir kadın ki bütün harap olmuş gençliğime samimi yaşlarla ağlasın, dizinde hayatımın bütün elemlerini ağlayabileyim; bir kadın ki bu yalancı vaatlerin, ağlayan emellerin, âh eden ümitlerin matemlerini şefkat ve sadakati ile teselli etsin. Bu vefasız, bu kalpsiz kadınlardan hatta aşklarıyla hatta vefalarıyla bile zehirli yaralar açan, şebâbımın bütün hararet ve perestişini söndüren bu kadınlardan gelen merâretlerimi ağlaya ağlaya unutayım.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mensur şiir örneğidir.
- B) Yinelemelerden yararlanılmıştır.
- C) Mecazlı söyleyişler vardır.
- D) Yabancı dilden sözcükler vardır.
- E) Didaktik nitelikler taşımaktadır.

9. Bilmezsin ovalar nasıldır bizde
Kağnılar yollarda yoncalar dizde
Saydıklarım damla değil denizde
Hele bir ekinler ekilsin de gör

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Pastoral öğelere yer verilmiştir.
- B) Saf şiire özgü özellikler taşır.
- C) Rediften yararlanılmıştır.
- D) Tüm dizelerde aynı durak düzeni vardır.
- E) Düz uyak örgüsüne sahiptir.

10. Bütün yükünü alıp kalkan yaz gemisi
Sularını yarmaya başladı ölümün
Kızıl yaprak dalgalı sonbahar denizi
Karıştı söndü son parıltısı gülümün

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sözcüklerin çağrışım gücünden yararlanılmıştır.
- B) Ulamaya yer verilmemiştir.
- C) Sarma uyak düzeniyle yazılmıştır.
- D) Redif vardır.
- E) Lirik şiir türüne özgü özellikler taşır.

Söz Sanatları - I**1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecazımürsel (ad aktarması) yoktur?**

- A) Ünlü sanatçı kendisine yöneltilen eleştirilere kalemıyla cevap verdi hep.
- B) Birkaç saat içinde koca tarlayı kamyonu yükledik, çilekleri şehre gönderdik.
- C) Bir ikinci vakti bereket yağdı susuzluktan çatlamış çorak topraklara.
- D) Sınavın haftaya ertelendiğini duyan sınıfın neşesi kaçmıştı.
- E) Düğün törenine tüm sevdiklerimiz katılmıştı.

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde açık istiare yoktur?

- A) İçimdeki fırtına dinmek bilmiyor
Kaybettim karanlık gecelerde yolumu
- B) Kurtlar sardı her yanımı
Kime güveneceğimi bilemedim
- C) Bir hayaldi sanki bir macera
Yıkıldım, kelimeler paramparça
- D) Tane tane konuştu ilkin
Kınalı kuzum, kekliğim
- E) Oyuncakları olmuş çocukların kurşunlar
Zalimler her gece bir fidanı kurşunlar

3. Aşağıdaki dizelerin hangisinde teşhis sanatına başvurulmamıştır?

- A) Eğildi kederinden buğday başakları
Matemim var söndürün ışıkları
- B) Diyorlar ki kül olmaz ateş yanmadan
Denizler durulmaz dalgalanmadan
- C) Hüzün bana küskün, gurbetse dargın
Yollar yağmurlu, kardelen kırgın
- D) Tohum saç, bitmezse toprak utansın
Hedefe varmayan mızrak utansın
- E) Yakut gözlü kuşlar insin
Beyaz mermerler sevin sin

4. Hüzündür gönlümün çürüten pası
Mecnun'u Leyla'yı üzer mi sevenin hası?
Beş ömüre sığmaz, verdiği yası,
Yüklenir dağları aşar giderim

Bu dizelerde altı çizili bölümlerde sırasıyla aşağıdaki söz sanatlarından hangileri vardır?

- A) Telmih - abartma B) Tenasüp - istifham
- C) Tevriye - kinaye D) İrsalimesel - hüsnütalil
- E) Mecazımürsel - nida

5. O gül yüzün benli de
Göğsün neden bensiz

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

- A) İstifham B) Tevriye C) Hüsnütalil
- D) Teşbihbeliğ E) Tenasüp

6. "Bütün aile yıllardır onun eline bakıyor." cümlesinde "eline bakmak" sözü gerçek ve mecaz anlama gelebilecek şekilde kullanılmış ancak mecaz anlamı kastedilmiştir.

Bu cümlede açıklaması verilen söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kinaye B) İstiare C) Tenasüp
- D) Telmih E) Leffüneşir

7. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tezat sanatından yararlanılmamıştır?

- A) Gülen yüzüm görüp sanmayın beni bahtiyardır
Her kahrkahrda içinde bir damla gözyaşı vardır
- B) Hiçbir ateş yakmamıştı ellerimi
Yalnızlığın soğuk duvarı kadar
- C) Boşa bağlanmamış bülbül gülüne
Kar koysan göz olur aşkın külüne
- D) Ölümü hatırlatan ne var bu resimde
Oysaki hepimiz hayattayız
- E) Seher vakti çaldım yârin kapısını
Baktım yârin kapıları sürmeli

8. Pâre-i elmâs eker açtığı zahma o şûh
Lütfu var olsun eder ihsân ihsân üstüne

(O sevgili açtığı yaraya elmas parçaları eker. Bu lütfu devam etsin, iyilik üstüne iyilik ediyor.)

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Mübalağa B) Tariz C) Seci
D) Hüsnüalil E) Tevriye

9. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ayraç içinde verilen söz sanatı yoktur?**

- A) Şiir bir cennet bahçesi
Şairler dolaşır saf saf
(Tevriye)
- B) Geçsin günler haftalar
Aylar, yıllar, mevsimler
Zaman sanki bir rüzgâr
Ve bir su gibi aksın
(Tenasüp)
- C) Giden de ömürden gelen de
Atılan ok geri gelmiyor ne yapsak da
(Kinaye)
- D) Okyanusta bir ufak şişededir
Çırpınıp duran sekteli bir kalbin hikâyesidir
(İstifham)
- E) Bulutlar mı geçiyor başımın üstünden
Ben mi gidiyorum bulutların altında
(Tecahülârif)

10. Göz gördü gönül sevdi seni ey yüzü mâhım
Kurbânın olam var mı benim bunda günâhım

Bu dizelerde şair kendi iradesi ile sevdiği hâlde bunu bilmezlikten gelerek günahsız olduğunu ifade etmiş, ---- sanatına başvurmuştur.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) teşbih B) kinaye C) iktibas
D) tecahülârif E) teşhis

11. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ayraç içinde verilen söz sanatı yoktur?**

- A) Rüzgâr eser dallarımız atışır
Yas ile sevincim yıkışır dağlar
(Tevriye)
- B) Ölüm indirmede gökler, ölü püskürmede yer
O ne müthiş tipidir, savrulur enkaz-ı beşer
(Mübalağa)
- C) Bir sarmaşık uyanıyordu uykusunda
Geriniyordu bir eski duvarın sıvasında
(Kişileştirme)
- D) Elimde kitaplar dolusu karanfil tutarken
Gözlerim okuyor kırmızı çiçek misali yaşlarını
(Leffüneşir)
- E) Gün doğumundan gün batımına kızardı bahçe
Bir bir leylak, nergis, lale ve sümbül düştü
(Tenasüp)

12. Sensiz doğdu diye güneşin yüzünde hareler var
Her bahar ve her çiçek aşkımı söyler, ağlar
Öyle yalnız ki gönlüm aylardır seni özler
Geleceksin, döneceksin, seveceksin diye
Ey sevgili, her an yolunu gözler

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

- A) Tezat B) Teşhis C) Hüsnüalil
D) Nida E) Mecazımürsel

13. Benzetme unsurlarından “benzeyen” ve “kendisine benzetilen” ile oluşturulan benzetmelere “teşbihbeliğ” adı verilir.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde teşbihbeliği vardır?

- A) Dertliyim, yalnızım, hüznülyüm
İçimde sönmeyen bir kor gibi ayrılık
- B) Acılarım acılarım benim
Çiçeğe durmuş badem ağacı
- C) Bal dudaklım gül yanaklım
Gözlerinde kaldı aklım
- D) Yanmış bir tavan gibi çöken akşam altında
Dinleriz, haykırarak kaçışan kargaları
- E) Her şey akar su, tarih, yıldız, insan ve fikir
Oluklar çift, birinden nur akar birinden kır